

НЕОПИТОМЕНА

ГЛЕНЪН ДОЙЛ

София, 2022

*За всяка жена, възкресяваща себе си.
За момичетата, които никога няма да бъдат погребани.*

Най-вече, за Тиш.

На места в книгата читателят може да се озадачи, че авторката говори за човек или Бог в женски род. Това нетипично и за английския език съгласуване е умишлено и отразява нейните убеждения относно начина, по който езикът формира мисленето ни. Затова след допитване до екипа ѝ преводачът запази тази особеност частично и на български.

Съдържание

пролог: гепард	11
част първа: клетката	
искри	17
ябълки	21
свирки	25
посоки	27
белите мечки	31
класиране	35
алгоритми	39
събирания	41
правила	43
дракони	45
обятия	49

Част Втора: **Ключове**

Чувствай	69
Знаенето	75
Представи си	83
Нека изгори	95

част трета: **свободна**

болки	103
призраци	115
усмивки	119
цели	123
адам и кийс	125
уши	127
условия	133
ерики	141
къщи на плажа	147
топлина	151
огледала	153
очи	155
градини	161

обети	165
дървета	175
кофи	179
стюардеси	183
бележки	187
стихове	191
момчета	197
разговори	209
в горите	213
крема сирене	217
стартови линии	219
острови	227
скали	235
кървави бани	239
расисти	245
въпроси	265
позволения	271
отстъпления	275
възли	279
шаблони	283
жени богове	291

конфликти	293
течения	297
лъжи	301
доставки	303
похитители	321
зони на комфорт	333
лепило	339
късмети	349
вълнения	351
пясъчни замъци	357
китарари	359
плитки	363
втори шансове	367
идеи	373
отстрани	375
нови нива	379
епилог: човек	383
благодарности	385

пролог

гепард

Преди две години със съпругата ми заведохме гъщерите ни в зоопарка. Разхождахме се, когато видяхме знак, който рекламираше най-голямото събитие за деня: *Трасето на Гепарда*. Отправихме се в посоката, където други семейства вече търсеха местата с най-добра видимост, и намерихме свободна пролука. Най-малката ни гъщеря Амма се качи на раменете на жена ми, за да вижда по-добре.

Появи се жизнерадостна руса пазачка, облечена в цвят каки, която гържеше повода на жълт лабрадор ретривър. Бях объркана. Не знам много за животните, но ако се опиташе да убеди децата ми, че кучето е гепард, щях да си поускам парите обратно.

Тя започна:

– Здравейте, всички! Сега ще се срещнете с нашия гепард Табита. Смятате ли, че това е Табита?

– Неее! – закрещяха децата.

– Този сладък лабрадор е Мيني – най-добрият приятел на Табита. Запознахме ги, когато Табита беше бебе, и от-

гледахме Мини заедно с Табита, за да помогне да я опитомим. Каквото и да прави Мини, Табита иска да прави същото.

Жената посочи към един джип зад нея. На протъркано вџе отзад беше закачено розово плошено зайче. Тя попита:

– Кои има лабрадор вкџци?

Няколко малки рџички се вдигнаха.

– Чий лабрадор обича да гони неща?

– Моят – завикаха децата.

– Е, Мини много обича да гони това зайче! Тя пџрва ще пробяга *Трасето на Гепарда*, докато Табита наблюдава и запомни какво трябва да направи. После ще отброим до нула, аз ще отворя клетката на Табита и тя ще стартира. В края на трасето, само на 100 метра, ще я чака вкусна пџржолка.

Махна покривалото от клетката на Табита и отведе Мини, която се задџхваше от нетџрпение, до стартовата линия. Даде сигнал на джипа да потегли. Пусна повода на Мини и всички наблюдавахме как един џастлив жџлт лабрадор преследва едно мџрляво розово зайче. Децата вџодушевено рџкопляскаха. Възрастните бџршеха пот от челата си.

Най-сетне беше време за голямото представление на Табита. Всички брояхме заедно:

– Пет, четири, три, две, едно...

Пазачката отвори вратата на клетката, а зайчето потегли отново. Табита се изстреля като светкавица, неумоливо фокусирана върху размазаната точка – зайче, в далечината. Стигна до финалната линия за секунди. Пазачката џ свирна и хвџрли пџржолата. Табита я записна на земята с огромните си лапи и започна да яде, приведена в прџстта, докато тџлпата рџкопляскаше.

Аз не рѣкоплясках. Гадеше ми се. Опитомяването на Табита ми беше някак... познато. Гледах как лежи в прахоляка на зоопарка и глозга пѣржолата си и си мислех:

Ден след ден това диво животно преследва мѣрляви розови зайчета по едно отѣпкано тясно трасе, разчистено за него. Никога не поглежда встрани. Никога не успява да хване тѣпото зайче. Вместо това се примирява с купена от супермаркет пѣржола и одобрението на разни потни непознати. Изпълнява всяка заповед на гледача си точно като Мини – лабрадора, който тя е обучена да вярва, че е. Не осъзнава, че ако дори за момент си припомни, че е дива, може да разкъса всички на парчета.

Когато Табита приключи с пѣржолата, пазачката я пусна през врата, която водеше към малко, обезопасено с мрежу поле. Момиченце на около девет години вдигна рѣка и попита:

– Табита не е ли тѣжна? Не ѝ ли липсва да е на свобода?

– Извинявай, не те чух – подвикна дамата в каки. – Би ли повторила?

Майката на гетето повтори по-силно:

– Искан да знае дали на Табита не ѝ липсва животът на свобода.

Пазачката се усмихна:

– Не. Табита е родена тук и не познава друг начин на живот. Никога не е била на свобода. Това е добър живот за нея. Тук за нея е много по-безопасно, отколкото на свобода.

Докато разказваше факти за гепардите, родени затворени, по-голямата ми гѣщеря Тиш ме срѣчка и посочи към Табита. Там, в полето, далеч от Мини и пазачите, стойката ѝ се беше променила. Главата ѝ беше високо вдигната и тя изследваше заграждението, проследявайки границите на оградата. Напред и назад, напред и назад, спирайки

само за да впери взор някъде в далечината. Сякаш си спомняше нещо. Беше величествена. И малко страшна.

Тиш ми прошепна:

– Мамо, тя май отново стана дива.

Кимнах ѝ и продължих да наблюдавам Табита, която все така дебнеше оградата. Искаше ми се да мога да я попитам:

– Какво се случва с теб в момента?

Знаех какво ще ми отговори:

– Нещо *не е наред* в живота ми. Чувствам се неспокойна и раздразнена. Имам смътното чувство, че всичко трябва да бъде по-красиво от това. Представям си безкрайна савана, която няма огради. Искам да тичам, да ловувам и да убивам. Искам да спя под спокойно мастиленочерно небе, изпълнено със звезди. *Толкова е истинско, че мога да го вкуся.*

Ще погледне обратно към клетката – единствения дом, който някога е познавала. Ще погледне към усмихнатите пазачи, отегчените зрители и към най-добрия си приятел – задъхания, развълнуван, жаден за внимание лабрадор. Ще въздъхне и ще каже:

– Трябва да съм благодарна. Имам доста добър живот тук. Лудост е да искам нещо, което не съществува.

Аз бих отговорила:

– Табита, ти не губиш ума си. Та ти си гепард, за бога!